

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ בלק, ט"ז תמוז, ה'תשל"ד

חלק ב – יוצא-לאור לש"פ בלק, ט"ז תמוז, ה'תשפ"א

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

ה' תהא שנת פלאות אראנו

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

הילד חייל ב"צבאות השם"

מאיר שלמה שיחי

ליום הולדתו ח' אייר

ולרגל הכנסו בבריתו של אאע"ה ט"ו אייר ה'תשפ"א

ולזכות אחותו חיילת ב"צבאות השם"

טובה גיטל שתחי

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' מנחם מענדל וזוגתו מרת ברכה שיחי אייזנבאך

ולזכות זקניהם

הרה"ת הרב ר' אשר אנשיל וזוגתו מרת ביילה שיחי אייזנבאך

הרה"ת ר' שלום שיחי ווייס

הרה"ת ר' יצחק וזוגתו מרת לאה שיחי אייזנבאך

מרת זלטה שתחי הרצל (פריימן)

במהירות גדולה יותר – יכולים להסביר עוד הסברה פשוטה: כדי שהנהגת הארץ תהי' בסדר ומשטר, ולא מצב פרוץ ח"ו, ובפרט בשעת חירום שגרמה חוק לצמצם בבני' – הרי זה תלוי בענין החינוך. ובמילא אין מקום למעט ח"ו בבנין מוסדות חינוך, שמביא גם למיעוט בחינוך, ואדרבה – יש להוסיף בזה, ועי"ז לשלול מעיקרא מצב פרוץ ח"ו, ולכן צריך לעשות את כל ההשתדלות להוסיף בחינוך ובבנין מוסדות חינוך.

ויה"ר שיוסיפו בהשתדלות בכל המבצעים הנ"ל, ובפרט בארץ ישראל, וכיון שכל אחד מחמש ענינים הנ"ל "מגנא ומצל"א", הרי זה יביא בודאי ש"ישבתם לבטח בארצכם", ועד ל"ואולך אתכם קוממיות".

[לאחרי תפלת מנחה התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן הניגון "ניעט ניעט ניקאָוואָ".]

הוספה

בי"ה, יו"ד תמוז תש"כ
ברוקלין

האברך רפאל פנחס שי

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך, נתקבל מכתבו מבדר"ח תמוז חדש הגאולה עם המצורף אליו, ואחכה להמשך בשורות טובות בפעולות הפצת המעיונות, ובפרט וביחוד לפני הימים דיבי ויגי תמוז, והרי יום הגאולה ש.ז. הוא יום הולדת השמונים גבורות של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו וק"ל.

בברכה לתגבורת הפעולות בכל השטחים

ולבשו"ט בכל זה ובברכת חג הגאולה

מ. שניאורסאהן

מצילום האגרת.

האברך רפאל פנחס: גולדשטיין, ירושת"ו. אגרות נוספות אליו – אג"ק חכ"א אגרת ח'קנג, ובהנסמן בהערות שם.

יום הולדת השמונים גבורות של כ"ק מו"ח אדמו"ר: ראה גם אג"ק ח"ט אגרת ז'רעט (ע' רעט). ז'שמט*. ובכ"מ.

השמונים גבורות: ראה תהלים צ, יו"ד. אבות ספ"ה.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ בלק, ט"ז תמוז הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק שני מהתוועדות ש"פ בלק, ט"ז תמוז ה'תשל"ד, הנחה בלתי מוגה (חלק ראשון י"ל לש"פ חוקת).

*

בתור הוספה – מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכנינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנוזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

תמוז ערב חג הגאולה, ה'תשפ"א (ה' תהא שנת פלאות אראנו),
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2021 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5781 • 2021

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

ובכלל זה — גם מוסדות של חינוך לתורה, ועד אפילו גן ילדים, ואפילו "גנון" (שמיועד לילדים קטנים יותר מאלו שהולכים ל"גן ילדים") — כל זה נכלל בענין של "מבצע תורה".

ולכן, פשיטא שח"ו למעט במוסדות אלו, ואדרבה: דוקא עכשיו צ"ל חיזוק והוספה בכל מוסדות הנ"ל, וגם בבניית מוסדות חדשים.

פשיטא, שכל אלו שאוחזים באמצע בניית מוסדות הנ"ל, וכן אלו שרק החליטו לבנות מוסדות אלו — אין להם להתפעל ממניעות ועיכובים. וכידוע מאמר רבינו בעל המאסר והגאולה¹³³, שכאשר יהודי מחליט לעשות דבר טוב (והחלטתו היא החלטה תקיפה, מבלי להתחשב במניעות ועיכובים) — פועלת ההחלטה גופא שיפתחו לו מלמעלה צנור חדש שיוכל לקיים בפועל את החלטתו¹³⁴.

ואלו שטוענים שעכשיו קשה הדבר ביותר בגלל שיש חוק למעט בבנין — עליהם לדעת, שהם צריכים להסביר, שחוק הנ"ל לא שייך למוסדות הנ"ל.

וההסברה בזה היא פשוטה: כשם שבנוגע לבנין מקלטים, מובן לכל, שאע"פ שיש חוק למעט בבנינים, אין זה שייך למקלטים, ואדרבה: דוקא עתה בזמן שמביא לחוק כזה, יש להבטיח שבניית המקלטים תהי' במלוא המדה — עד"ז גם בנוגע למוסדות תורה (כולל גם מוסדות חינוך לתורה, קייטנות, גני ילדים וכו'), דכיון שתורה מגינה ומצלא¹³⁵, נחשבים כל מוסדות אלו לענין של מקלטים. זהו אמנם מקלט רוחני, אבל המלקט הרוחני מגין גם על הגוף הגשמי.

ואדרבה, יש מעלה במקלטים רוחניים על מקלטים גשמיים: מקלט גשמי עוזר שהירי של השונא לא יגיע למקום המקלט, ואילו מקלט רוחני עוזר שהשונא לא ירה מלכתחילה; בשעה שיהודי לומד תורה, פועל כח התורה על השונא שלא יהי' בכחו לעשות רע ח"ו ליהודי, ועד שלא ירצה בכך — "ישוב מחשבתו הרעה"¹³⁶.

ובכדי שהענין (שחוק הנ"ל לא שייך לבנין מוסדות) יתקבל

133) ראה אג"ק שלו ח"ח ע' תיקיג ואילך. וראה גם תר"מ חע"א ע' 127 ואילך. וש"נ.
134) כ"ק אדמו"ר שליט"א הזכיר פרטי הדברים — בנוגע לא' שהבטיח עבור הדפסת ספרים סכום כסף שלא הי' ביכלתו ליתן ע"פ טבע, ומיד לאח"ז נודמנה לו הצעה מסחרית שלא הי' לה מקום ע"פ טבע, ועל ידה הרויח סכום כסף שהספיק לא רק עבור הדפסת
הספרים, אלא גם לצרכי עצמו כו' — כידוע לאלו שהיו מעורבים בזה (שלשה-ארבעה אנשים, שנמצאים (יחד עם הספרים כו') כאן בניו-יורק), וענין זה לא הי' בדרך הוראת שעה בלבד, אלא כך הוא הסדר, שע"י ההבטחה כו' נפתח צנור חדש כו'.
135) סוטה כא, א.
136) ט, כה.

טו. בהערות אאמו"ר על הזהר⁸⁴ — מבאר מאמר הזהר⁸⁵ "פתח ואמר, כי תצור אל עיר וגו"⁸⁶, כמה טבין אינון ארחין ושבילין דאורייתא, דהא בכל מלה ומלה אית כמה עיטין כמה טבין לבני נשא כמה מרגלאן דקא מנהרו כו', היינו, שבתורה יש כמה עצות וכמה טובות לבני אדם, וכמה אבנים טובות ומרגליות המאירות כו'; וממשיך לבאר, שהת"ח שאשתדל באורייתא, נותן לבני מתא עצות לשוב בתשובה, שזהו פי' סיום הפסוק⁸⁶ "לבוא מפניך במצור", "לבוא לקמאי .. באתר .. דבעלי תשובה עאלין תמן .. דא איהו מצור, אתר תקיף כו'".

וכדרכו בקודש, מבאר אאמו"ר פרטי דיוקי הלשונות בזה באותיות הקבלה; וכמדובר כמ"פ שבנוגע לכללות הענין — סומך על המבואר במק"א.

ובכן: מדובר כאן אודות מעלת התורה ומעלת התשובה, שלכאורה הם שני ענינים שונים, ומן הקצה אל הקצה.

ובכללות — הנה בתורה ישנו העילוי דגדול תלמוד שמביא לידי מעשה⁸¹; ובתשובה ישנו העילוי שבכחה לתקן ולהשלים כל מה שנחסר בקיום התורה כו'.

ומהחילוקים שביניהם — שענין התשובה הוא למעלה מהגבלה, וכמו בנוגע לסדר העבודה, שאע"פ שסדר העבודה הקבועה היא שצריך להקדים תחילה ענין היראה, ואח"כ יאיר אור האהבה, הנה אצל בעל תשובה יכול להיות הסדר שהאהבה קודמת ליראה, כפי שהי' אצל ר' אלעזר בן דורדיא (כמבואר בתניא⁸⁷),

וכמודגש גם בכך שכללות ענין התשובה הוא "בשעתא חדא וברגעא חדא"⁸⁰, וכפי ש"בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בשעה אחת"⁸⁸, — ואע"פ שכדי שיהי' "עולמו", עולם שיש בו אורך ורוחב ועומק כו', יש צורך בריבוי עניני עבודה במחשבה דיבור ומעשה כו', שלא היו אצל ראב"ד, הנה מבואר בכתבי האריז"ל⁸⁹, שראב"ד קיבל את עולמו של יוחנן כה"ג ש"שימש בכהונה גדולה שמונים שנה ולבסוף נעשה צדוקי"⁹⁰, שבגלל זה איבד את עולמו, אך כיון שכל ענין של קדושה אינו נאבד כו', ניתן עולמו של יוחנן כה"ג לראב"ד, שזכה בו ע"י התשובה שלמעלה מהגבלה כו' —

84) לקוטי לוי"צ לזח"ג ע' תיא ואילך.
85) ח"ג רב, א ואילך.
86) פ' שופטים כ, יט.
87) ספמ"ג.
88) ע"ז יז, סע"א. וש"נ.
89) ל"ת לתהלים מזמור לב.
90) ברכות כט, א. וש"נ.

ואילו ענין התורה הוא בהגבלה דוקא, וכמו בלימוד התורה, שהתינוק משמתחיל לדבר אביו מלמדו תורה כו'⁹¹, ואח"כ הנה "בן חמש שנים למקרא, בן עשר למשנה .. בן חמש עשרה לגמרא"⁹².

ואעפ"כ, מקשר בזהר כאן את ב' הענינים דתורה ותשובה, שמתחיל במעלת התורה ומסיים במעלת התשובה, וכפי שיתבאר לקמן.

טז. בהמשך⁹³ להמדובר במעלת התשובה, שעל ידה "קונה עולמו בשעה אחת" — הנה כאן המקום לעורר עוד הפעם בענין חמשת המבצעים, וכמ"ש במכתב⁹⁴ (מחמשה עשר בתמוז, שבחמשה עשר בחודש "קיימא סיהרא באשלמותא כו' אנפיהו דישראל"⁹⁵) שהבקשה הנפשית "להגביר חיל ולהוסיף בכל המבצעים" פונה אל כל בניי, ועד לאלו ש"בשם ישראל יכונה",

והיינו, שאע"פ שהם אומרים ש"שם ישראל" הוא אצלם רק כינוי⁹⁶ — הנה "אל תבט אל מראהו"⁹⁷, דכיון שיש להם נפש שהיא "חלק אלקה ממעל ממש"⁹⁸, הרי בודאי שבאמת (בפנימיות) רצונם לעשות כל עניני התומ"צ, אלא ש"יצרם אנסם" (כפסק הרמב"ם⁹⁹),

ונמצא, שבאמת לא קיים החילוק שבין דתיים ולא דתיים; החילוק אינו אלא שהיצה"ר של אחד גדול יותר ולכן אנסו יותר, והיצה"ר של השני הוא קטן יותר, אבל מצד המהות, האמת של כל אחד מישראל, שפנימיותו היא הנפש האלקית¹⁰⁰ — אין חילוק כלל; כל אחד מישראל רוצה לקיים כל מה שהקב"ה רוצה,

ולכן פונים לכולם — כולל גם אלו ש"בשם ישראל (רק) יכונה", ובשתי הפניות: שיקיימו בעצמם חמש ענינים הנ"ל, ויעוררו יהודים נוספים בכל מבצעים הנ"ל.

יז. אע"פ שכל אחד מהחמשה הוא ענין כללי, שלכן, הנה נוסף לכך שכל מצוה "גוררת מצוה"¹⁰¹, הנה חמש ענינים הנ"ל מביאים יותר לקיום כל

(91) סוכה מב, א. ועוד.
 (92) אבות ספ"ה — פרק דשבת זו.
 (93) מכאן עד סו"כ — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידית), ונדפס בהוספות ללקו"ש ח"ג ע' 213 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ וכמה פרטים מהנחה בלתי מוגה.
 (94) אג"ק חכ"א ס"ע רא ואילך.
 (95) זח"ב פה, א.
 (96) ואינו עיקר שמו (ראה מפרשים ריש נדרים. ובכ"מ).
 (97) שמואל-א טז, ז.
 (98) תניא רפ"ב.
 (99) הל' גירושין ספ"ב.
 (100) כמ"ש בתניא קדישא (ספ"א) ש"לכל איש ישראל .. יש שתי נשמות כו" (מהנחה בלתי מוגה).
 (101) אבות פ"ד מ"ב.

"ערקתא דמסאנא"¹²⁴; אפילו אם לא הי' מדובר אודות ענין רציני, אלא אודות "ערקתא דמסאנא" שהוא מנהג בעלמא — הרי כיון שהכוונה בזה היא "להעביר על הדת", חייבים במס"נ בפועל על זה. ועד"ז הוא בנדו"ד: כיון שהמדובר הוא אם לקבל "דבר הוי' זו הלכה"¹²⁵ או ח"ו לא לקבל — אין נפק"מ מהי ההלכה שאודותה מדובר, ואפילו אם הי' מדובר אודות ענין שאינו קשור עם ג' העבירות, חייבים במס"נ בפועל, ועאכו"כ בענין הכי חמור כזה וגם קשור עם ג' העבירות¹²⁶.

וכיון שכן, הרי מובן שאין נתינת מקום שיסכימו שלא לכתוב "כהלכה", אלא לכתוב "מדור דור" — כי (אפילו לדברי אלו הטועים שכדי שענין הגיור יהי' כדבעי מספיק גם נוסח אחר, הנה) מאחר שלא רוצים להוסיף תיבת "כהלכה", הרי זו התעקשות שלא לקבל "דבר הוי' זו הלכה", ולכן יש לזה דין של "ערקתא דמסאנא".

ואע"פ שזהו דבר הפשוט שרבנים אינם יכולים בשום אופן להסכים שלא יכתבו "כהלכה" (כנ"ל) — אעפ"כ מנסים בכל מיני אמתלאות לרמות ולומר שיש רב שמסכים רח"ל על הנ"ל.

כג. ויה"ר שכל אלו שעד עכשיו עשו כל מיני אמתלאות ותחבולות להרס את המחיצה שבין ישראל לעמים — ישובו בתשובה, ושברוב ממש יוסיפו תיבת "כהלכה".

וע"י חיזוק המחיצה שבין ישראל לעמים — יבטלו המחיצות שבין בניי עצמם (כאמור לעיל¹²⁷),

וכמ"ש בפרשת פינחס (שעומדים לקרוא במנחה) שדוקא בגלל "בקנאו את קנאתי" אזי "הנני נותן לו את בריתי שלום"¹²⁸,

והרי זהו גם כלי המחזיק ברכה, וכמארז"ל¹²⁹ "לא מצא הקב"ה כלי המחזיק ברכה לישראל אלא השלום", וכמבואר בתניא¹³⁰ ש"כולנו כאחד" הוא כלי ל"ברכנו אבינו".

* * *

כד. עוד¹³¹ ענין במבצעים שנוגע במיוחד לארץ ישראל:

דובר כבר¹³² שב"מבצע תורה" נכלל גם הענין של מוסדות תורה,

(124) ראה רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ה ה"ב (129) עוקצין בסופה.
 (125) רמב"ם שם.
 (126) שבת קלח, ב.
 (127) סט"ז.
 (128) כה, יא"ב.
 (129) סעיף זה — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידית), ונדפס בהמשך לשיחה שבהערה 93.
 (130) שיהת ש"פ קרח ס" (לעיל ע' ...).
 (131) סעיף זה — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידית), ונדפס בהמשך לשיחה שבהערה 93.
 (132) שיהת ש"פ קרח ס" (לעיל ע' ...).

נמצא, שגדלה מעלת התורה על התשובה, שהרי ההמלכה על ענין התשובה היתה עם נש"י, שמציאותם היא מציאות התורה.

וזהו גם מה שמסיים בזהר בפירושו "לבוא מפניך במצור", ש"מצור" שהוא "אתר תקיף" קאי על ענין התשובה — שזהו בגלל שהתשובה מגעת במקור של נש"י כפי שהם חד עם אורייתא וקוב"ה, שזהו "אתר תקיף" שלא שייך בו חילוף ושינוי כלל.

כב. וע"פ¹²² האמור לעיל במעלת בני"י — מובן עוד יותר עד כמה מופרך לומר לאינו יהודי שהוא יהודי, וזה נותן תוספת הסברה בהכרח להוסיף תיבת "כהלכה", שדוקא מי שמתגייר כהלכה הרי הוא נעשה יהודי. ואע"פ שזה דבר המובן ופשוט לכל — ישנם כאלו שמחפשים כל מיני המצאות ותחבולות שלא להוסיף ח"ו תיבת "כהלכה", ועד שלאחרונה נפלו על המצאה פראית:

כיון שישנם רבנים בעלי השפעה, שכל אחד מהם אומר בכל תוקף שחייבים להוסיף תיבת "כהלכה" — הלכו לאחד מהם וסיפרו לו דבר שקר¹²³, שרב אחר הסכים שלא צריך להוסיף תיבת "כהלכה" (ומספיק שיכתבו "מדור דור" וכיו"ב), בחשבם, שכאשר כל אחד מהם ישמע שהשני הסכים כבר, יסכים גם הוא.

ואע"פ שסוכ"ס יתגלה קלונו ברבים, שהרי יודע שהוא רימה באמרו שהשני הסכים לכך — אע"כ מנסים לעשות את הנ"ל, בכדי שלעת-עתה עכ"פ יהי בלבול המוחות וכו'.

האמת היא שאין נתינת מקום כלל שרבים יסכימו שיהי כתוב "מדור דור" וכיו"ב, כי:

הדרישה להוסיף תיבת "כהלכה" היתה מיוסדת על הדין של

(122) מכאן עד סוכ"ג — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באדינית), ונדפס בהוספות ללקו"ש ח"ג ע' 218 ואילן. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.

(123) כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר (בכתב שחוק), שכל דבר יש לו מקור בתורה — שמצינו באבות דר"נ (פי"ב) בנוגע לאהרן שהי' "אוהב שלום ורודף שלום", שכאשר שני בני אדם עשו מריבה זה עם זה, הי' אהרן הולך לכל אחד מהם ואומר לו שחבירו מתחרט ואוהב אותו כו', וכך הי' מבטל המריבה ביניהם. ולכאורה, איך הי' אומר לכל אחד מהם שחבירו אוהבו כו', בה בשעה שזה

(* ראה לקו"ש חכ"ד ע' 255 ובהנסמן שם. ** כפי שנמסר במוצש"ק ע"י הרחמ"א חזקוב (המו"ל).

המצוות, להיותם מצוות (וענינים) כלליים — יש מעלה מיוחדת במבצע מזווה, שלכן כדאי להתחיל במבצע מזווה (כמ"ש במכתב הנ"ל), כי:

נוסף לכך שראו במוחש שההתעוררות למבצע מזווה נתקבלה במהירות גדולה ויותר משאר ענינים, הנה על מצות מזווה נאמר שהיא מצילה מהיצה¹⁰².

ומזה מובן, שמצות מזווה מביאה לקיום כל המצוות יותר משאר מצוות כלליות, כי בשעה שמצילים יהודי מהיצה"ר, אזי מתגלה רצונו האמיתי לקיים כל המצוות.

יח. וע"פ האמור לעיל (סט"ז) שהבקשה "להגביר חיל ולהוסיף בכל המבצעים" פונה אל כל בני"י אפילו לאלו ש"בשם ישראל (רק) יכונה" — הרי מובן, שכל אחד מישראל (מבלי הבט על מצבו ברוחניות) שהוא בעל השפעה מצד איזו סיבה שתהי', צריך לפעול עליו בדרכי נועם, שיצא בקריאה וכו' בנוגע לכל חמשת המבצעים ובפרט בנוגע למבצע מזווה.

ועד"ז צריכה להיות גם ההשתדלות, שבשעה שמתקיימת אסיפה של חברה יהודית — אע"פ שהאסיפה נקראה בשביל ענין אחר, וגם החברה היא בנוגע לענין של דברי הרשות — צריכה לצאת קריאה מאסיפה זו בנוגע לכל המבצעים הנ"ל ובפרט בנוגע למבצע מזווה.

יט. בחיוב של מצות מזווה יש חילוק בין חוץ לארץ וארץ ישראל, כהפס"ד בשו"ע¹⁰³: "השוכר בית בחוץ לארץ... פטור ממזווה שלושים יום, והשוכר בית בארץ ישראל חייב במזווה מיד, משום ישוב ארץ ישראל".

מזה שהטעם לכך שא"י חלוקה בחיוב מזווה הוא "משום ישוב ארץ ישראל", מובן, שבקביעת מזווה על דלת של בית יהודי בא"י יש מעלה מיוחדת (נוסף על כל המעלות שבמצות מזווה בכלל) — שפועלת הוספה בישוב ארץ ישראל¹⁰⁴.

וכיון שאמיתית ענין "ישוב ארץ ישראל" הוא שהישוב הוא באופן ש"ישבתם לבטח בארצכם"¹⁰⁵ ללא בלבולים וכו'¹⁰⁶, הרי מובן, שהפירוש

(102) כנסמן במכתב הנ"ל. וראה גם אג"ק שם ע' קפט הערה ד"ה מזווה. וש"נ.

(103) יו"ד סרפ"ו סכ"ב.

(104) נזכר גם שעי" קיום מצות "וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך", בכל הבתים והעשרים שמסביב לביהמ"ק (אף שביהמ"ק עצמו פטור ממזווה (רמב"ם הל' מזווה פ"ו ה"ו)), פועלים שענין הבית יהי' בקביעות

אמיתית, שעיקרו בביהמ"ק השלישי, שיהי' בית נצחי (זהר ח"א כח, א. ח"ג רכא, א).

(105) בחוקותיו כו, ה.

(106) וזהו הטעם שכמה מגדולי ישראל (כמו בעלי התוספות) לא נסעו לא"י (מלבד ר' יחיאל מפריז (ראה סדה"ד ה"א י"ח)), כיון שלא היו יכולים להבטיח שהישוב יהי' באופן

כזה [ועצאכו"כ שלא יהי' גרעון בשלימות קיום

בהאמור שקביעת מזוזה בא"י מסייעת בישוב א"י, הוא, שע"י כל מזוזה שקובעים בא"י, מוסיפים בענין ד'וישבתם לבטח בארצכם", ובפרטיות — "ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד וגו' וחרב לא תעבור בארצכם"¹⁰⁷, שלא תהי' אפילו "חרב של שלום"¹⁰⁸, החרב של האו"ם, כיון שבנ"י הם בעלי-בתים היחידים על כל ארץ ישראל, ובאופן ד'וישבתם לבטח".

כ. וע"פ האמור לעיל שהבקשה להוסיף בכל המבצעים פונה אל כל בני"י, ובפרט לאלו שהם בעלי השפעה — הרי מובן, שבנוגע למבצע מזוזה בא"י, צ"ל השתדלות, שראש הממשלה (שיש לו ממשלה על כל א"י) יצא בקריאה בנוגע למבצע מזוזה, ופשר האוצר יתן את כל האמצעים הדרושים לזה, שעל כל דלת שבכל בית יהודי תיקבע מזוזה כשרה.

וזהו ענין שלא צריך לגייס עבורו רבנים, שוחטים וכו', או שר של דת, — אצל בני"י אין "דתות" לשון רבים, אלא רק דת אחת¹⁰⁹, שהיא תורת אמת. אבל זה נאמר רק בתור מאמר המוסגר. והכוונה לומר, שלא יערבו בזה ענינים אחרים, ועאכו"כ לא ענינים של מפלגות —

אלא לפנות ישירות לממשלה, ולפעול עלי' בדרכי נועם, לצאת בקריאה (וליתן את כל האמצעים הדרושים לזה) עבור מבצע מזוזה.

וכיון שרובם ככולם של אלו שיושבים עכשיו בממשלה הם ממפלגה אחת — אין חשש שמישהו יפרש שזה נעשה ע"י לחץ וכו', דכיון שכולם שייכים למפלגה אחת, הרי אין מי שילחץ.

וכאשר יסבירו להם גודל הענין של מצות מזוזה, ושמצות מזוזה מסייעת בישוב א"י — בודאי יפעלו זאת.

ועי"ז שיפעלו שעל כל דלת של בית יהודי תקבע מזוזה כשרה — יקויים מ"ש "וישבתם לבטח בארצכם ונתתי שלום בארץ וגו'", וכל הברכות המנויות בפרשה (בחקותי), עד "ואולך אתכם קוממיות"¹¹⁰, כפירוש רש"י: "בקומה זקופה".

* * *

התומ"צ, שבא"י צ"ל בהידור יותר, כמ"ש בתשב"ץ (קטן — בסופו (אות תקנט)), מכל עם, "דתיים" לשון רבים, הכוונה כמבואר בכמה ספרים (ראה אנציק' תלמודית (כרך כה) ערך ישיבת א"י ס"ב (ע' תרסז ואילך). וש"ג). ואכ"מ (מהנחה בלתי מוגה). (107) שם, ו. (111) ראה המשך תער"ב ח"ג ע' א'תח. וראה גם לקו"ש ח"ח ע' 121. וש"ג.

כא. בנוגע להמבואר בזהר אודות ענין התורה וענין התשובה: אע"פ שתשובה היא לכאורה למעלה מתורה, שבכחה לתקן את החסרון שהי' בתורה, הרי מעלת התשובה גופא יודעים מהתורה¹¹¹.

כלומר: אין הכוונה שלולי התורה היתה חסרה רק ידיעת מעלת התשובה, שבדרך מקרה נתגלתה בתורה, אלא שהתורה היא המקור שממנו נלקח ענין ומעלת התשובה, וזוהי הסיבה לכך שמעלת התשובה נתגלה בתורה דוקא.

[וע"ד שכל עניני תושבע"פ נרמזו בתושב"כ, כמאמר¹¹² "ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא" — שזהו לפי שכל עניני תושבע"פ נלקחים מתושב"כ שהיא מקורם].

והענין בזה:

בתשובה יש כו"כ דרגות — החל מתשובה כפשוטה שהיא על ענינים של חטא, כולל גם חטא מלשון חסרון¹¹³, שתשובה זו היא בדרגא ששייכת לעולם (שבו שייך ענין של חטא וחסרון, ולכן צריך להיות תיקון החטא ומילוי החסרון כו'), משא"כ קודם בריאת העולם לא היתה שייכת תשובה זו.

אבל יש תשובה שהיא בדרגא שלמעלה משייכות לעולם, ובלשון הידוע¹¹⁴: "העולם טועים לומר שדוקא אנשים פחותי הערך ובעלי עבירות הם הם הצריכים לתשובה" — שזוהי התשובה ששייכת לעולם, אבל "האמת אינו כן", אלא "עיקר התשובה הוא כמ"ש¹¹⁵ והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה"¹¹⁶, והיינו, שבכל דרגא שלמטה מהדרגא ד"אשר נתנה" (שבזה גופא יש כו"כ), צריך להיות הענין ד"הרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה".

והנה, הענין ד"הרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה" הוא ההשבה למקור של נש"י, ש"מחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר"¹¹⁷, ועל זה אמרו¹¹⁸ "במי נמלך בנשנותיהן של צדיקים", שעמהם היתה ההמלכה (ההתייעצות) על כל הענינים, כולל גם על ענין התשובה.

וכיון שהמציאות של נש"י היא מציאות התורה, כידוע ש"ישראל" ר"ת יש ששים ריבוא אותיות לתורה¹¹⁹, ו"ישראל אורייתא וקוב"ה כולא חד"¹²⁰ (וכמודג בלימוד התורה שהוא באופן של "יחוד נפלא כו"¹²¹),

(112) ראה תענית ט, א ובפרש"י. תוס' ישנים יומא לח, ב. זח"ג רכא, א. זח"ח קה, א. (117) ב"ר פ"א, ד. וראה לקו"ש חל"ד ע' 222. וש"ג. (118) שם פ"ח, ז. רות רבה פ"ב, ג. (119) מג"ע אופן פנ. (120) ראה זח"ג עג, א. (121) תניא פ"ה. (113) ראה סה"מ תרצ"ב ע' תמב. וש"ג. (114) לקו"ת דרושי ר"ה ס, סע"ד. (115) קהלת יב, ז. (116) לקו"ת ר"פ האזינו. (117) רות רבה פ"ב, ג.